

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Mf. I.50.045/2022/10. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dobrossy és Társai Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Dobrossy István, cím1 alatti székhelyű) által képviselt Felperes cím2 alatti lakos felperesnek – a Bódis Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Bódis Pál, cím3 alatti székhelyű) ügyvéd által képviselt Alperes cím4 alatti székhelyű alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 12.M.70.072/2021/18. szám sorszámu ítélete ellen az alperes részéről 20. és Mf.I.30.045/2022/3. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 70 000 (hetvenezer) forint másodfokú perkoltséget.

Kötelezi az alperest, hogy az állami adó- és vámhatóság felhívására fizessen meg 105 600 (egyszázöttezer-hatszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege szerint az élelmiszeripari mérnök végzettségű felperes 2011. szeptember 11. napjától állt határozatlan idejű munkaviszonyban az alperes debreceni üzemében a turoüzem termelésvezetőjeként.

[2] 2021. évben a felperes közvetlen felettese a felsőfokú műszaki végzettséggel rendelkező (üzemigazgató-helyettes neve) üzemigazgató-helyettes volt. Ekkor az

üzemigazgatói pozíció betöltetlen volt, emiatt ügyvezető-igazgató-helyettes neve) ügyvezető igazgató-helyettes gyakran végzett ott munkát.

- [3] A felperes munkaköri leírása szerint a felperes feladata – többek között:
- a technológiai fegyelem betartása, betartatása, az alapanyag felhasználás optimalizálása;
 - a minőség és eltarthatóság folyamatos biztosítása;
 - az üzemi rend, higiénia betartatása, a feltételek biztosítása;
 - valamint a minőségirányítási dokumentumokban megfogalmazott, rá vonatkozó feladatok ellátása, továbbá
 - az élelmiszerbiztonsági rendszer követelményeinek betartása.

[4] A perbeli időben az alperesnél különböző utasítások, szabályzatok voltak érvényben arra vonatkozóan, hogy hiba esetén mi a követendő eljárás. Ilyen volt az *Integrált Minőségirányítási Eljárás nem-megfelelőségek kezelése* elnevezésű utasítás, a *vészhelyzet kezelési és termék visszahívási utasítás*, valamint az *idegen anyag, üveg és keményműanyag kezelési munkautasítás*.

[5] A (üzem)ben üzemeltetett (gép típusa) csomagológép fólia formázó műanyag dugattyújáról 2021. január 18. napján kitört egy darab, amit megtaláltak mielőtt bekerült volna a késztermékbe.

[6] A műszakvezető, (műszakvezető neve) szóban, haladéktalanul jelezte a műszaki problémát előbb a TMK, azaz a karbantartó részleg, ezen belül (karbantartó neve) karbantartó felé, majd a felperesnek is, továbbá dokumentálta az esetet a TMK hiba bejelentő lapon és a műszakátadási naplóban is.

[7] A felperes a műszakvezető szóbeli jelzését követően azonnal a meghibásodott gépet az üzemcsarnokban megtekintette és arról, valamint a kitört műanyag darabról a telefonjával fényképfelvételeket készített.

[8] A felperes ezt követően még aznap – a hiba észlelését követő kb. 1 órán belül – a fenti műszaki problémát, szintén szóban jelezte (üzemigazgató-helyettes neve) üzemigazgató-helyettesnek és (minőségirányítási vezető neve) minőségirányítási vezetőnek, egyidejűleg az általa készített fotókat és a kitört műanyag alkatrész darabot is megmutatta nekik, azonban az adott műszaki problémáról írásos feljegyzést nem készített.

[9] A termelés leállítására a meghibásodott gépen nem került sor, a csomagológépen még aznap megkezdtek a csomagolást.

[10] 2021. január 19. napján a gépészmérnök végzettségű (üzemeltetési mérnök neve) üzemeltetési mérnök munkakörű alperesi munkavállaló e-mailben fordult a lengyel szervizhez, hogy küldjenek egy megfelelő fólia formázó alkatrészt, mert a debreceni üzemben nem volt, továbbá, félő, hogy a gépből „más részek is kieshetnek.” Az e-mail levelet másolatban – többek között – az ügyvezető igazgató-helyettes, a műszaki vezető és az üzemigazgató-helyettes is megkapta.

[11] 2021. január 25. napján a (gép típusa) csomagológép ugyanezen alkatrészéből egy újabb, fehér színű, kis méretű műanyag darab vált le, amelyet az alperesi munkavállalók nem találtak meg, így az belekerült a késztermékbe. Emiatt mintegy 4,5 millió forint értékű turo készterméket zároltak, majd mivel utóbb sem sikerült megtalálni, így azt megsemmisítették.

[12] Az alperesi munkáltató a (gép típusa) csomagológép fólia formázó műanyag dugattyújának meghibásodásaival összefüggésben az érintett vezetők, így (üzemigazgató-helyettes neve) üzemigazgató-helyettes, (minőségirányítási vezető 2 neve) minőségirányítási vezető, (minőségirányítási vezető neve) minőségirányítási vezető, (műszaki vezető neve) műszaki vezető, valamint felperes részvételével 2021. január 26. napján meghallgatást tartott, amelyről jegyzőkönyv készült. A jegyzőkönyv szerint ügyvezető-igazgató-helyettes neve) ügyvezető igazgató-helyettes súlyos mulasztásnak minősítette azt a tényt, hogy az alperes által működtetett minőségirányítási rendszer által szabályozott eljárásrendet, azaz a nem-megfelelőségek szabályozásának dokumentációs rendjét, az idegen anyag, üveg és kemény műanyag kezelésének munkautasítását megsértették. Rögzítették, hogy nem-megfelelőségi jegyzőkönyv nem készült. Elfogadhatatlannak minősítette, hogy a műszakvezetők műszakátadó lapon, illetve a hibajelentő lapon a művezetők által írásban jelzett hibát követően, a termelésvezető, a MIR vezetők és az üzemigazgató-helyettes sem intézkedtek írásban, nem adtak információt dokumentált formában az idegen anyag veszély eljárásrendnek megfelelően, nem végeztek kockázatelemzést, nem állították le a termelést, hanem engedélyezték a turocsomagolást a PMG gépen a 2021. január 18. és 2021. január 25. közötti termelési napokon, mindenfajta élelmiszerbiztonságot érintő korlátozás bevezetése nélkül. A vezetők által szóban történő információ kérést, visszaellenőrzést elégtelennek, felületesnek és az érvényes MIR szabályozás előírásainak figyelmen kívül hagyásának minősítette.

[13] Az esettel összefüggésben mind (üzemigazgató-helyettes neve), mind (minőségirányítási vezető neve) írásbeli figyelmeztetésben részesült.

[14] Az alperes 2021. február 8. napján felmondást közölt a felperessel, amelyben az 50 nap felmondási időre figyelemmel a munkaviszony megszűnésének időpontjaként 2021. március 30. napját jelölte meg. Az Mt. 77.§ (5) bekezdésének b) pontjára hivatkozással végkielégítést nem fizetett.

[15] Az alperes a felmondás indokolásában rögzítette egyrészt, hogy a (gép típusa) csomagológép fólia formázó műanyag dugattyújának első, 2021. január 18-i meghibásodását (abból egy darab letört) a munkavállalók jelezték felperes felé, azonban ő csak szóban jelezte a problémát (üzemigazgató-helyettes neve) üzemigazgató-helyettesnek, akinek a kitört darabot is megmutatta, azonban a vonatkozó szabályozás ellenére írásos feljegyzést, jelentést nem készített.

[16] A felmondás indokolása másrészt rögzítette azt is, hogy a felperes nem mérte fel annak kockázatát, hogy a meghibásodott alkatrészszel a gyártás folytatható-e, nem áll-e fenn annak a veszélye, hogy a meghibásodott alkatrészről további darabok törnek ki, amelyek bekerülhetnek a késztermékbe, valamint nem kérte arról a megfelelő műszaki szakember, karbantartó véleményét, hogy fennáll-e a lehetősége annak, hogy a hibás alkatrészről további darabok válnak le, továbbá nem állította le a hibás alkatrészszel üzemelő géppel a további túrógyártást, amely kifogásolt, munkaviszonnyal kapcsolatos magatartásai, mulasztása miatt a munkaviszonyának felmondással történő megszüntetése indokolt.

[17] A felperes havi bruttó távolléti díja 660 000 forint volt.

[18] A felperes keresetében a felmondás jogellenességét állítva, annak jogkövetkezményeként 1 320 000 forint végkielégítés és ennek 2021. február 9. napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni alperest a csatolt megbízási szerződésben rögzített, perrel felmerült költségeivel együtt, áfa-val növelt összegben.

[19] A kereste indokolásában a felmondás jogellenességét annak valótlansága miatt állította azzal, hogy semmiféle munkaköri kötelezettségét nem szegte meg. Előadása szerint a (gép típusa) csomagológéppel már 2019. évben is voltak műszaki problémák, illetve 2020. decemberében is ismételt sikertelen karbantartására került sor a lengyel szakemberek részéről, azaz a csomagológép hibájáról, problémás műszaki állapotáról az alperesi társaságnak a 2021. január 18-i, illetve január 25-i meghibásodásokat megelőzően is tudomása volt. A felperes hivatkozott arra, hogy a túróüzem gépeinek javítása, karbantartása és a hozzájuk kapcsolódó alkatrészek rendelésének menetében neki érdemi előkészítő, illetőleg döntéshozó feladata soha nem volt, ez a munkaköri leírásában sem szerepel. Állította, hogy a 2021. január 18-i esetet szóban jelezte, illetőleg a kitört alkatrész darabot megmutatta az üzemi vezetésnek, így (üzemigazgató-helyettes neve) üzemigazgató-helyettesnek, (üzemi vezető neve)nek, valamint az ő feletteseinek, így (minőségirányítási vezető 2 neve) és (minőségirányítási vezető neve) minőségbiztosítási vezetőknek, (műszaki vezető neve) műszaki vezetőt pedig január 18-án (karbantartó neve) TMK karbantartó tájékoztatta az esetről, de a január 19-én (üzemeltetési mérnök neve) által a lengyeleknek írt e-mailből minden vezető értesült a problémáról. Mindezek ellenére egyik műszaki vezető sem győződött meg arról, hogy biztonságos-e a további gépüzemelés, nem adtak ki utasítást a gép műszaki felülvizsgálatára, a pótkatrész megrendelésén kívül további intézkedés nem történt. Hivatkozott arra is, hogy azon a héten

még két vezető, így (üzemigazgató-helyettes neve) üzemigazgató-helyettes és (minőségirányítási vezető neve) minőségbiztosítási vezető is megtekintette a gépet, de részükről sem történt intézkedés, pl. élelmiszerbiztonsági team összehívása vagy a gép zárolása. Hangsúlyozta, hogy tőle, mint élelmiszeripari mérnöktől nem várható el, hogy műszaki témában hozzon döntést, azaz, hogy felmérje annak kockázatát, hogy fennáll-e a lehetősége annak, hogy idegen anyag kerül a késztermékbe. Utalt arra is, hogy a munkaköri leírásában nincs olyan feladat- vagy hatáskör meghatározva, ami alapján egyszemélyi döntési jogosultsága van leállítani a termelést, azaz konkrét probléma esetén a gépet leállíthatta 1-2 óra időtartamban, de a gép termelésből való több napos kivonásáról nem dönthetett egyedül. Álláspontja szerint azzal, hogy 2021. január 18-án jelezte a problémát a közvetlen felettesének – aki az alperesi társaság korábbi műszaki vezetője volt –, eleget tett azon kötelezettségének is, miszerint műszaki kolléga véleményét kellett volna kérnie. Neki csak szóbeli jelzési kötelezettsége volt a közvetlen felettese felé, aminek eleget tett, írásbeli tájékoztatási kötelezettség nem terhelte, mivel 2021. január 18. napján csak műszaki meghibásodás történt. Tekintettel arra, hogy idegen anyag a késztermékbe nem került, így nem-megfelelőségi jegyzőkönyvet nem kellett kiállítania. Egyebekben hivatkozott arra is, hogy nem-megfelelőségi jegyzőkönyvet rajta kívül jogosult volt kiállítani a minőségirányítás és az üzemigazgató-helyettes is.

[20] Az alperes érdemi ellenkérelmében a felperesi kereset elutasítását és felperes perköltségeiben történő marasztalását kérte, megbízási szerződés alapján, áfa-val növelt összegben.

[21] Az alperes álláspontja szerint a felperessel közölt felmondás valós tartalmú és okszerű, a felperes megszegte a munkaköri kötelezettségeit, ezért a felperesi magatartásra alapított felmondás megalapozott.

[22] A felmondásban egyrészt azt róta a felperes terhére, hogy a felperes intézkedési kötelezettségét, több szabályzatban is szigorúan előírt írásos jelentéskészítési és továbbítási kötelezettségét elmulasztotta, ilyen módon megsértette az Integrált Minőségirányítási Eljárás nem-megfelelőségek kezelése megnevezésű szabályzat (1. számú Utasítás) 2., 3., valamint 4.2.2. pontjaiban foglaltakat. Másrészt felperes terhére róta azt is, hogy a termelés folytatásának kockázatát nem mérte fel megfelelően, elmulasztotta a szükséges döntés meghozatalát, ilyen módon megsértette a veszélyhelyzet kezelési és termék visszahívási utasítás (2. számú Utasítás) 4.1.3. pontjában, valamint 4.4.1. pontjában rögzítetteket, továbbá az idegen anyag, üveg és kemény műanyag kezelési munkautasítás 4. pontjában rögzített szabályokat. Azt nem vitatta, hogy a gépek karbantartása, javítása nem volt a felperes feladata, úgyszintén nem vitatta azt sem, hogy a konkrét (gép típusa) csomagológépen voltak más jellegű meghibásodások és hogy a gép ismételt karbantartásra szorult, azonban az ennek keretében elvégzendő munkák nem terjedtek ki az utóbb megsérült dugattyúra, mert az akkor ép volt és a mechanikai sérülésre előre nem is lehetett számítani, tehát a decemberi karbantartási munkák minősége nem hozható összefüggésbe a dugattyú későbbi mechanikai sérülésével. A felperesnek, mint termelésvezetőnek feladata és hatásköre volt annak eldöntése, hogy adott helyzetben a gyártás során a minőség folyamatosan biztosítható-e, így a dugattyú sérülése esetén neki, mint a termelést irányító szakembernek kellett azt mérlegelnie, hogy a mechanikailag sérült műanyag dugattyúról, ha újabb darabok válnak le, azok

bekerülhetnek-e a kész termékekbe, illetőleg a sérülés jellegéből adódóan a felperesnek számolnia kellett azzal, hogy további darabok törhetnek ki a már sérült dugattyúról, ezért le kellett volna állítania a termelést. Álláspontja szerint a felperes nem mentesülhet a felelősség alól arra hivatkozással, hogy ő szólt másoknak az esetről, mert bár általa sem vitatottan a felperes szólt a hibáról a műszaki kollégáknak, akik részéről ez beindított egy folyamatot a sérült alkatrész pótlása és a gép javítása iránt, ez azonban nincs kihatással arra, hogy a gyártás folytatható-e, avagy sem. A felperesnek írásos jelentést kellett volna készítenie a 2021. január 18-i alkatrész törésről, illetőleg neki egyedül kellett volna intézkedést hoznia a gyártás leállítása kérdésében. Az alperes azt is hangsúlyozta, hogy a jelen perben kizárólag a felperes magatartását kell vizsgálni, nem pedig azt, hogy esetlegesen mások is követtek el hibát.

[23] Az elsőfokú bíróság a felperessel 2021. február 8. napján közölt felmondás jogellenességére figyelemmel kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek végkielégítés jogcímén 1 320 000 forintot és ennek 2021. február 9. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát, valamint 190 500 forint perköltséget. Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 79 200 forint feljegyzett eljárási illetéket.

[24] Az elsőfokú bíróság a felmondásban foglaltak vizsgálata során megállapította, hogy a munkáltató kifejezetten azt rőtta a felperes terhére, hogy írásos feljegyzést, jelentést nem készített, azonban mivel a felperes nem-megfelelőségi jegyzőkönyv készítése kötelezettségére az alperes kizárólag a perben hivatkozott, a felmondás indokolása ezen kötelezettségszegés vonatkozásában nem kellően precíz és világos. Az alperes által hivatkozott szabályzatok közül az 1. számú Utasítás a nem-megfelelőség pontos definícióját nem tartalmazza, annak 4.2.2. pontjának megsértése (gyártás közben keletkezett nem-megfelelőség) tekintetében pedig rámutatott arra, hogy a 2021. január 18-i eset kapcsán a gyártás még nem kezdődött meg ténylegesen, mert a hiba felfedezését megelőzően a gépen az érdemi termelést nem kezdték meg. A Munkautasítás 4. pontjának felperes általi megsértésére vonatkozásában kimondta, hogy ez a szabályzat az idegen anyag szennyeződés esetén követendő eljárás szabályait tartalmazza, amire 2021. január 18. napján nem került sor, mert idegen anyag ekkor a termékbe nem került bele.

[25] Az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy a fenti szabályzatok rendelkezései alapján nem lehetett egyértelműen állást foglalni abban a kérdésben, hogy a 2021. január 18-i eset kizárólag műszaki problémaként, vagy nem-megfelelőségként, ezen belül idegen anyag szennyeződésként, illetőleg annak veszélyeként értékelendő-e, de (műszaki vezető neve) és (üzemeltetési mérnök neve) a tanúvallomásukban megerősítette azt a felperesi állítást, hogy a műszaki problémák tekintetében nem kellett nem-megfelelőségi jegyzőkönyvet kiállítani.

[26] Ebből az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy amennyiben az adott esetben kellett nem-megfelelőségi jegyzőkönyvet kiállítani, úgy az 1. számú Utasítás 4.2.2. pont második bekezdése szerint ez az üzemrész műszakvezetőjének – és nem a felperes – kötelezettsége volt, míg a Munkautasítás 4. pontja szerint a munkahelyi vezető – akinek

személye szintén nincs egyértelműsítve, hiszen ez alatt a műszakvezetőt is lehet érteni – köteles a nem-megfelelőségi jegyzőkönyv kiállítására.

[27] A tanúk nyilatkozatai, valamint az alperes által csatolt nem-megfelelőségi jegyzőkönyvek alapján megállapította, hogy az alperesnél a szabályzati rendelkezéstől eltérően a minőségirányítási (MIR) vezetők, termelésvezetők és a műszakvezetők is állítottak ki nem-megfelelőségi jegyzőkönyvet, de a 2021. január 26-i meghallgatási jegyzőkönyvben megfogalmazott ügyvezető-igazgató-helyettes neve) ügyvezető igazgató-helyettes az esettel kapcsolatos kifogásaiból is arra lehet következtetni, hogy a felsorolt személyek bármelyike kiállíthatta volna azt, figyelemmel arra is, hogy felperes szóbeli tájékoztatása alapján tudomással bírtak a csomagológép 2021. január 18-i meghibásodásáról.

[28] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság szerint mivel a felperes egyértelmű és kizárólagos kötelezettségét az írásos feljegyzés, jelentés – ezen belül nem-megfelelőségi jegyzőkönyv – készítése vonatkozásában az alperes által csatolt szabályzatok, valamint az egyéb bizonyítékok alapján nem lehetett megállapítani, e körben a felmondás indokolását valótlannak tekintette. Megállapította ugyanakkor, hogy ezen kötelezettség – több más személy mellett – a felperest is terhelte, viszont ezen mulasztása, illetve kötelezettségszegése önmagában a munkaviszonyának a megszüntetését okszerűvé nem teszi.

[29] A felmondás második indokával kapcsolatban az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy az alperes által csatolt és hivatkozott szabályzatok a felperesnek azon kötelezettségét sehol nem rögzítik, hogy a 2021. január 18-i meghibásodáshoz hasonló esetben műszaki szakemberrel egyeztessen, az illetőtől műszaki-szakmai véleményt kérjen. Miután a felperestől legfeljebb a műszaki végzettségének hiánya miatt volt elvárható ezen kötelezettség teljesítése, ezért ezen felmondási ok valósága esetén sem tekinthető okszerűnek, így önmagában ezen kötelezettség elmulasztása a munkaviszony rendeltetésvesztését szintén nem alapozza meg. Ennek indokát azzal adta, hogy a műszaki végzettséggel nem rendelkező felperes maga nem ítélte az adott műszaki problémát olyan súlyúnak, ami a termelés leállítását indokolta volna, és (műszaki vezető neve) műszaki vezető – aki (karbantartó neve) karbantartó szakmai véleményét a meghibásodás napján megismerte – sem élt jellelssel felperes, vagylagosan az üzemvezetés felé a termelés leállításának megfontolása végett.

[30] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az 1. számú Utasítás 3. pontjának azon rendelkezéséből, miszerint *a gyártás megfelelőségéért az adott üzemegység vezetője a felelős, aki közvetlenül felelős a saját hatáskörben keletkező nem megfelelő esemény tekintetében a szükséges intézkedés meghozataláért*, illetve az ezen rendelkezést valamilyen szinten tovább részletező 4.2.2. pontból, *amely a vezetők kötelezettségévé teszi egyrészt a dolgozó bejelentésének megvizsgálását és szükség esetén saját hatáskörben történő intézkedését a hiba megszüntetése érdekében, másrészt szükség esetén a termelési igazgató, a minőségirányítási vezető vagy az ügyvezető igazgató értesítését*, valamint a 2. számú Utasítás 4.1.3. és 4.4.1. pontjaiból, *miszerint a normál üzemmenettől eltérő, esetlegesen vészhelyezett kialakulásához vezető esetekben a vezetőknek intézkedéseket kell hozniuk azok megakadályozására vagy csökkentésére, illetve a kár elhárításának, vagylagosan enyhítésének megkezdésére* – ezen

szabályzati rendelkezések általános, nem kellően precíz megfogalmazása okán – nem vonható le az a következtetés, hogy a felperes, mint a túróüzem termelésvezetője egyszemélyben dönthetett a (gép típusa) csomagológépen történő termelés leállításáról, konkrétan a gép termelésből való kivonásáról. Megállapította, hogy az alperes által hivatkozott Munkautasítás 4. pontját – *amely szerint a termelést idegen anyag szennyeződés esetén kell azonnal leállítani* – azonban nem kellett alkalmazni, mert 2021. január 18. napján erre nem került sor.

[31] Az elsőfokú bíróság a perbeli nyilatkozatok és tanúvallomások ((üzemigazgató-helyettes neve), (minőségirányítási vezető neve), (üzemeltetési mérnök neve)) alapján észlelte, hogy a „termelés leállítása” alatt a felek egyrészt a gép megállítását, másrészt a gép termelésből történő kivonását értik azzal, hogy az alperes az utóbbi intézkedés elmulasztását rója a felperes terhére.

[32] Az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az adott gépen a termelés leállítása, azaz a gép termelésből való kivonása a vezetők közös döntését feltételezi, míg a felperes egyszemélyben az adott gép megállításáról, azaz átmeneti, rövidebb időtartamú leállításáról rendelkezhetett csak, de az adott gépen történő termelés leállítására egyedül nem volt jogosult. A csomagológép leállítására, illetőleg el nem indítására 2021. január 18. napján felperes részéről sor került, hiszen azon a csomagolás csak azt követően kezdődött meg, hogy a felperes a műszaki problémáról az üzemi vezetést szóban tájékoztatta, a kitört műanyag alkatrész darabot megmutatta és nem kapott olyan utasítást, miszerint az adott gépen a termelés a továbbiakban nem folytatható. Rámutatott arra is, hogy a tájékoztatást követően a nem-megfelelőségi jegyzőkönyv kiállításának hiányában – amely nem kizárólagosan felperes mulasztásának következménye – a csomagológépen történő termelés leállításáról közös vezetői döntés nem született.

[33] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes a csomagológépen történő termelés leállítására egyedül nem volt jogosult, így ilyen kötelezettség sem terhelte, ezért ezen felmondási indok valótlannak minősül.

[34] A felperessel közölt felmondásban megjelölt valamennyi indok részben valótlán, részben okszerűtlen, így a felmondás jogellenes volt.

[35] Az ítélettel szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte a Debreceni Törvényszék 12.M.70.072/2021/18. számú ítéletét megváltoztatni, a felperes kereseti kérelmét elutasítani. A 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (továbbiakban: R.) 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján megállapított ügyvédi munkadíjból álló perköltségre tartott igényt azzal, hogy a jogi képviselője áfa fizetésére köteles.

[36] Álláspontja szerint a felmondás indokolása valós és okszerű, az elsőfokú bíróság nem a rendelkezésre álló bizonyítékok összességének értékelése útján jutott ezzel ellentétes

következtetésre. Hivatkozott az Mt. 52. § (1) bekezdés c) pontjában írtak körében arra, hogy a munkavállalótól elvárható magatartás tekintetében nem csak a munkáltatói szabályzatok tartalmát, hanem az egyéb előírások, munkáltatói utasítások és a munkahelyen kialakult szokások tartalmát is értékelni szükséges. A felmondás tartalmazta a munkáltató elvárását, melynek a felperes nem tett eleget. A nem megfelelőségi jegyzőkönyv az írásos jelentés egyik módja, melyet más módon is megtehetett volna a felperes. Az elsőfokú bíróság mellőzte az általa hivatkozott munkáltatói szabályzatok céljait, a nem megfelelőség tekintetében a tanúvallomásokban meghatározott szokást kellett volna figyelembe venni. A gyártás leállítása azt jelenti, hogy nem kerül elindításra a gép akkor, amikor annak üzemszerűen a hiba nélkül indulnia kellene. A Munkautasítás 4. pontjának célja az, hogy ne is kerüljön idegen anyag a termékbe. A felperes feladata volt a minőség biztosítása, melynek keretében, ha fennállt a veszélye az idegen anyagnak a termékbe való kerülésének, akkor meg kellett volna akasztania a termelés folyamatát, vagy írásos jelentést kellett volna küldeni a feletteseinek a termelés kockázatáról.

[37] Hivatkozása szerint az alperes azt róta a felperes terhére, hogy a termelést nem állította le, nem pedig azt, hogy a gépet nem vonta ki a termelésből. A perbeli esetben egy rendkívüli esemény történt, ami miatt a helyszínen tartózkodó – akár a felperesnél alacsonyabb szintű – vezetőnek is a hatáskörében állt a gép megállítása. A perbeli esetben azért nem a műszakvezetőnek volt ilyen intézkedési kötelezettsége akár a leállítás, akár a jelentéstétel tekintetében, mert a helyszínen tartózkodott a felperes és a szükséges mélységig ismerte a problémát, a felperes pedig elismerte, hogy maga is jogosult volt a gépet leállítani. Hivatkozása szerint a felperes valótlannal állította, hogy nem gyakorlat a nem megfelelőségi jegyzőkönyvek kiállítása, mivel az alperes 17 db ilyen csatolt a tárgyaláson. Kérte a perben meghallgatott (üzemigazgató-helyettes neve), (minőségirányítási vezető neve) tanúk vallomását elfogadni.

[38] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, valamint az alperest a fellebbezési eljárással összefüggésben felmerült ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségének a megfizetésére kérte kötelezni azzal, hogy afa fizetésére köteles.

[39] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és az abból levont következtetései és jogi álláspontja is teljes mértékben megalapozott, a mérlegelés szempontjait az ítéletben szövegszerűen is rögzítette. A felperes az Mt. 52. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltaknak maradéktalanul eleget tett, a műszakvezető szóbeli jelzését követően haladéktalanul megtekintette a gépet, a kitört műanyag darabról fényképet készített és a gép meghibásodását szóban jelezte (üzemigazgató-helyettes neve) üzemigazgató-helyettesnek és (minőségirányítási vezető neve) minőségbiztosítási vezetőnek, a kitört darabot pedig átadta (üzemi vezető neve) minőségbiztosítási mérnöknek, (műszakvezető neve) pedig, aki először észlelte a műanyag darab kitörését dokumentálta az esetet a TMK hiba bejelentő lapon és a műszakátadási naplóban. A felperes és kollégái többször jelezték a munkáltató irányába, hogy a szabályzatok pontatlanok, átfedéseket és általános megfogalmazásokat tartalmaznak, illetve több, egymással nem egyező tartalmú szabályzat van hatályban egyszerre. A felperes a tőle elvárható magatartást tanúsította, a szükséges jelzéseket megtette. A munkaköri kötelezettségét nem szegte meg, 2021. január 18-

án csak a gép műszaki meghibásodása történt, idegen anyag a késztermékbe nem került, így az alperes által hivatkozott nem-megfelelősségi jegyzőkönyvet sem kellett kiállítania. A felperes ismételt hivatkozott arra, hogy az érintett gép nem megfelelő műszaki állapotban volt, a gép hibájáról számos más munkavállaló is tudomással bírt, továbbá, hogy a műszaki vezetőt is tájékoztatta, akitől további utasítást a gép használhatóságára nem kapott.

[40] Az ítéltábla szerint az alperes fellebbezése megalapozatlan.

[41] Az ítéltábla a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 379. § és 380. §-ban meghatározott, az elsőfokú bíróság ítéletének kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt és ilyenre az alperes sem hivatkozott, így a fellebbezést a Pp. 383. § (1) bekezdés alapján érdemben vizsgálta.

[42] Az elsőfokú bíróság a tényállást a Pp. 279. § (1) bekezdése alapján a bizonyítékoknak és egyéb peradatoknak az egybevetésével, azok egyenként, valamint összességében történő értékelésével helyesen állapította meg és abból a helytálló jogkövetkeztetéseket vont le. Az ítéltábla ezek megismétlését mellőzve, az alperes fellebbezésében foglaltakra tekintettel a következőkre mutat rá.

[43] A perben lényeges kérdés volt, hogy a felperestől, mint munkavállalótól milyen magatartás volt elvárható és ténylegesen milyen tanúsított.

[44] Az alperes által is hivatkozott Mt. 52. § (1) bekezdés c) pontja tartalmazza a munkavállalótól elvárt magatartás tanúsításának kötelezettségét. Az alperes emellett a munkáltatónál irányadó belső szabályzatokban rögzítettekre is hivatkozott. Ezek értelmezésével kapcsolatban az elsőfokú bíróság részletes bizonyítást foganatosított, melyből helyesen állapította meg, hogy a felperes 2021. január 18-án – amikor a csomagológép dugattyújából kitört egy darab – eleget tett azon kötelezettségének, hogy az esetet haladéktalanul jelentette a hiba észlelését követően a három műszaki ismeretekkel rendelkező felettes vezetőnek, ami a kialakult – jelentési kötelezettségi – gyakorlatnak megfelelő volt. A szabályozással kapcsolatban helyesen állapította meg azt is az elsőfokú bíróság, hogy az pontatlan volt, nem volt egyértelmű, mert nem volt megállapítható azokból, hogy mikor, kinek kell nem-megfelelősségi jegyzőkönyvet kiállítania. Mindemellett a hibát jelző műszakvezető aényt a TMK hibabejelentő-lapon és a műszaki átadási naplóban is rögzítette és a felperes jelzését követően megindult a lengyel gyártócég felé is az intézkedés.

[45] Mindezek alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a hiba minden vezető előtt ismert volt és az is, hogy a termelés aznap ettől függetlenül beindult.

[46] Egyetért az ítéltábla az elsőfokú bíróság azon következtetésével is, hogy a folyamat nem alakult volna másképp akkor sem, ha ezt a felperes nem-megfelelőségi jegyzőkönyvbe foglalja, majd ezt iktatják, és továbbítják a megfelelő vezetők felé, majd kívárlják, hogy ezen döntésre jogosult vezetők meghozzák a megfelelő döntést. A közös elemzés – a szóbeli tájékoztatást követően, írásbafoglalás nélkül is – a műszaki vezetők részéről – a tőlük elvárható gondosság tanúsítása esetén – megtörténhetett volna. A műszaki problémák írásba foglalásának célja ugyanis nem az, hogy írásban rögzítésére kerüljenek, hanem az érintettek tudomást szerezzenek róla. Jelen esetben ez a felperes szóbeli tájékoztatásával maradéktalanul megvalósult. Az írásbeliség jelen esetben – kötelező jogszabályi előírás hiányában – pusztán formalitás.

[47] Az alperes kifogásolta fellebbezésében, hogy az ítélet nem vizsgálta a munkáltatónak az utasítások által elérni kívánt célokat, szándékait. Az ítéltábla rámutat arra, hogy a szabályzatok ugyanúgy, ahogy az irányadó jogszabályok, normatív jelleggel bírnak és a munkavállalók felé határozzák meg a munkáltatói elvárásokat. A munkáltató kötelezettsége ezekben az elvárások egyértelmű és pontos meghatározása, több utasítás esetén azok ellentmondás-mentességének biztosítása és a munkavállalókkal való megismertetése. Emellett lényeges az is, hogy az Mt. 52. § (1) bekezdés c) pontja szerint nemcsak a munkáltatói szabályzatoknak megfelelő, hanem a szokások szerinti munkavégzés is elvárás, azaz, hogy a munkavállaló az ismert és elismert szakmai szokásokat, munkahelyi gyakorlatot betartsa. A perben becsatolt 17 nem-megfelelőségi jegyzőkönyvről azonban megállapítható, hogy a felperes a munkaviszonya alatt ilyet soha nem állított ki, ami azt támasztja alá, hogy a munkáltatónál a kialakult gyakorlat sem az volt, hogy a termelésvezető állít ki a gép meghibásodása esetén nem-megfelelőségi jegyzőkönyvet. Az ítéltábla hangsúlyozza azt is, hogy a munkáltató kötelezettsége az, hogy bizonyítsa az általa elvárt magatartást, a szabályzatokban, utasításokban foglaltak és a kialakult gyakorlatnak megfelelő elvárt magatartást is.

[48] Megállapítható volt, hogy szabályozás nélkül is tudva lévő az az alperes által is hivatkozott cél, hogy a termékbe idegen anyag ne kerüljön és a minőség folyamatosan biztosított legyen, de az nem állapítható meg, hogy ez a cél csak azzal érhető el, ha a termelésvezető műszaki meghibásodás észlelésekor írásban tett azonnal jelentést és hogy ez lenne az elvárható magatartás.

[49] Helyes volt az elsőfokú bíróságnak a gép leállításával és a termelésből való kivonásával kapcsolatos elhatárolása is. 2021. január 18-án a műszakkezdéskor a gép nem működött, azt nem kellett leállítani, de az eseményekről történt tudomást szerzést követően annak inkább termelésből való kivonása lett volna indokolt, ami viszont nem a felperes hatásköre volt. Az alperes hivatkozásával szemben így nem a felperes esetében állt fenn az, hogy „homokba dugta a fejét”, hanem a felettes műszaki vezetőknek, akik a meghibásodásról szintén tudomással bírtak. Az elsőfokú bírósággal egyezően jutott arra a következtetésre az ítéltábla, hogy leállítani rövid időre lehet a gépet átmeneti hibaelhárítás érdekében, de annak kockázatát felmérni, hogy további hasonló letérés várható-e, már műszaki kompetencia, nem a termelés minőségéért felelős szakemberé.

[50] Ez azonban nem történt meg, nem vizsgálták át a gépet, nem vonták ki a termelésből, így annak működése még fokozott ellenőrzés mellett is kockázatot jelentett. Mindemellett az csak alperesi feltételezés volt, hogy írásbeli jelentés esetén a fokozott ellenőrzés megvalósult volna, hiszen azt elrendelni jogosult műszaki vezetők ismerték a hibát, ennek ellenére ezt ténylegesen nem rendelték el.

[51] Tény, hogy a felmondás ezen indoka valós volt, mert a felperes nem készített írásbeli jelentést, azonban abból nem következik okszerűen, hogy emiatt a magatartás miatt a felperes munkaviszonyát meg kellett szüntetni, különösen annak ismeretében, hogy az érintett többi vezető közül csak és kizárólag az ő munkaviszonyát szüntették meg.

[52] Az ítéltábla hangsúlyozza, hogy az alperes felmondással szüntette meg a felperes munkaviszonyát, nem pedig azonnali hatályú felmondással, ami nem felróható kötelezettségszegés tanúsítását feltételezi. A munkáltató a felmondással akkor élhet, hogyha a jogviszony rendeltetését veszítette és annak a felszámolásának az egyik eszköze. A perben az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg azt, hogy a felperes terhére rótt kötelezettségszegés miatt a munkaviszony megszüntetése nem indokolt, azaz a felmondás indoka nem volt okszerű.

[53] Ebből következően az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a felmondás jogellenességét és marasztalta az alperest a felperesnek a keresetében megjelölt mértékű végkielégítés megfizetésében, ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét annak helyes indokainál fogva helybenhagyta a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján.

[54] A perköltség felől az ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján rendelkezett és az alaptalanul fellebbező alperest az R. 3. § (2) bekezdés a) pontja és az (5) bekezdése szerint megállapítható összegben marasztalta a felperes javára.

[55] A perben a feleket a költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény 3. § (1) bekezdés d) pontja alapján tárgyi költségfeljegyzési jog kedvezménye illette meg. A másodfokú eljárás során az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 46. § (1) bekezdése alapján 105 600 forint fellebbezési illeték merült fel, melyet a Pp. 102. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel a pervesztes alperes köteles viselni.

Dr. Tass Edina s. k. a tanács elnöke, Dr. Bagjos Csaba s. k. előadó bíró,
Dr. Répássy Árpád s. k. bíró